

„Soča“ izhaja vsak petek in velja po pošti prejmana ali v Gorici na dom pošiljana:

Vse leto 4.40
Pol leta 2.20
Četrt leta 1.10

Pri oznanilih in tako tudi pri „unicah“ se plačuje za navadno tristoletno vrsto:

8 kr. če se tiska 1 krat
7 „ „ „ 2 „
6 „ „ „ 3 „

Za vsako črko po potrebi

SOČA

Povsemne štivilke se dobivajo po 8 kr. v tobakarnicah v gosposki ulici blizu „treh krom“, na starem trgu in v muški ulici ter v Trzinu, via Caserma, 3.

Dopisi naj se blagovoljno pošiljajo uredništvu „Soče“ v Gorici Via Mercato 12, I., naročniku pa opravištvu „Soče“ Via della Croce št. 4-II.

Rokopisi se ne vračajo; dopisi naj se blagovoljno frankirajo. — Določeno tu drugimi nopolitimi se našo cenazniža, ako se njihovo po opravištvu

Novoletnica.

Uredništvo in upravništvo „Soče“ zahvaljujeta se o priliki, ko je list začel 17. leto svojega obstoja, izdelovalcem in naročnikom svojim ter se jim priporočata, naj bi še dalje zvesti ostali glasilo goriških Slovencev, katero si je stavilo lepo nalogo pospeševati gmotno in dušno korist slovenskega naroda na Goriškem v soglasi z drugimi slovenskimi glasili in z vednim ozirni na brate, ki bivajo v sosednjih deželah, s katerimi smo ena duša, kakor bi morali biti tudi eno telo. Pod širokimi krili avstrijskega dvoglavca orla je prostora in prilike dovolj, da bi se slovenski narod vsestranske razvijal kot ravnopraven brat drugih narodov pod žezlom Habsburške vladajoče hiše, v svojo in državno korist. Žalibog, da tesnosrčni politiki smatrajo razvoj slovenskega naroda še vedno kot nevarno mogočnu avstrijski državi, da vesled tega črnijo slovenske rodoljube kolikor mogočo na visoko kot panslaviste in rusofile, da dražijo sosede, ki bi sicer s nami v miru živeli, pri vsaki priliki in nepriliki proti pohlevnim Slovincem, da napenjajo vse žile, da bi onemogočili ali vsaj otežili izvršitev onih določeb, ki so sprejete v korist posameznih narodov v državo temeljne postavle. Tako težave, ki se delajo našim poštenim in čistim prizadevanjem, silijo nas, da svoje delo podvojimo, ali poguma nam ne smejo odvzeti. Z veliko večjim pogumom in požrtvovalnostjo pa moremo delovati, ako vemo, da smo resnično izraz narodovih teženj in nazorov. Zato prosimo, naj se naš list obilno naroča in naj nam rodoljubi pogosto pošiljajo članke, dopise, razne ve-ti ali tudi le opomine in pojasnila o tem, kar bi nam moglo služiti pri našem delu. Zamudne naročnike bi tudi radi opomnili na njih dolžnost, a skoraj da se sramujemo namesto njih.

Srečno in veselo novo leto vsem bratom in rodoljubom!

Staro in novo leto.

Na pragu starega in novega leta človek ne more miren stati, ampak spominja se nehoté tega, kar je bilo, ter želi vedeti to, kar se le pride. Previd-

nost božja zakrila je človeku jasen pogled v prihodnost ter pustila mu le domnevanje, ki včasih se izpolni, včasih pa tudi pride neizpolneno. Takega domnevanja ne moremo popolnoma opustiti, ker izvira iz človeške narave, ki želi spoznati in vedeti, kar je skrito in skrivnostno, ter ni popolnoma prazno, ako se ozira na okoliščine, od katerih je prihodnost odvisna. V zgodovini človeški in usodi narodov ima prvo besedo glavar sveta, katerega sovoti in sklepi so nam v mnogih ozirih neznani.

S te strani je vse naše domnevanje in računanje brezvarno, ker vladar sveta nam ne pusti, da bi gledali njegove načrte, ako nam jih ne pokaže in pojasni sam izjemoma v posameznih slučajih na poseben način. Prihodnost narodov in posameznih ljudi odvisna je pa tudi od ljudi samih, od njih znanja, vodenja, dela in stanja, tako da kdor pozna narodov sedanjost in preteklost, smo sklepati z večjo ali manjšo verjetnostjo na to, kar ima priti. S te strani dá se nekoliko govoriti o tem, kar nas čaka; v tem je najočja zveza med preteklostjo in prihodnostjo.

Ako smemo o novem letu izreči svojo mnenje gledé na preteklost in prihodnost, rekli bi: Bog reši nas tega, kar je bilo in obvaruj nas tega, kar se pripravlja. Preteklega leta v resnici ne moremo hvaliti; kamor se ozremo, vidimo mnogo rečij, katerih bi se radi rešili. Razne sovražnike naših poljskih pridelkov, posebno trnega sadu, videli bi rajši danes ko jutro v globokem žrebu. Ali tudi sovražnike dušnega blagostanja: miru, sprave, pravice, enakopravnosti, ljubezni in spoštovanja med narodi videli bi radi ponižane in razkrojene. Ne dá se tajiti, da tudi preteklo leto bilo je v tem oziru nesrečno. Visoki politiki, ki imajo svoje muhe in katere Bog pošilja narodom v kazen, smatrali so tudi preteklo leto prepri med narodi, krivice in zatiranje pravice kot potrebno za svoje namene in so se pošteno trudili, vse to vzdrževati in pospeševati po svoji moči. Narodni prepri je tudi v Avstriji tako močno vzkipeł, da spravlja državo v nekako nevarnost. Nekateri politiki menijo, naj bi se mir tako ustvaril, da bi večji narodi požrli manjše, ker manjši niso enake veljave z večjimi (gleichwerthig), in si domišljujejo, da je to kamen modrosti, katerega so stari zastoj iskali. Drugi menijo, naj se prerežejo družanske in državne vezi, ki so do zdaj vezale prebivalce iste države, dežele ali mesta, ter

naj se vse strogo omeji po narodnostih tudi tam, kjer so narodi mešani. Trejti zopet sodijo, da je najbolje držati se programa, ki ga je izrekel visoka o-maba v nekom štajerskem trgu pred nekaterimi leti, da naj se vzdržuje in neti nomir in prepri med raznimi narodi istih dežel s tem, da se v vsaki deželi rabi katera narodnost proti drugi. Naravno je, da s takim postopanjem dotični politiki le sebi utirajo tla, ker spravlja vse kroge v zvezo s svojimi spletkami in mrežami; ali narodi in država nimajo nič od tega, pač pa se izpodjedajo temelji zdravoga državnega življenja. Na pragu starega in novega leta obžalujemo, da se je moglo v preteklosti kaj takega goditi, in gojimo najsrčnejšo željo, naj bi se v novem letu kaj takega ne ponavljalo; žalbog da nimamo niti najmanjšega poročila ali znamenja, da bi se v tem oziru v kratkem kaj premenilo. In tako gledamo žalostnega arca v bližajo prihodnost, blagrajše one, ki so med letom umrli, ker jim ne bo treba gledati, kako na svetu brat brata kolje, kako mogotec in svijačnik svojo moč in svojo bistroumnost rabi v pogin tisočom, da sebo vzdržuje in strože svoji slepi strasti. Kar velja sploh, ne dá se zanikati o naši ozi in širši domovini. Tudi do nas prišlo je slo ter skušamo teko življenja kakor drugi zemljani.

Če nas pogled v notranje življenje narodov ne more politiki z veseljem in nado na boljše prihodnost, omaji se gotovo tudi upanje na vztrajne dobre razmere med narodi, kolikor se izražajo v medsebojnih odnosaiah raznih držav. Zagotovil nam ne manjka s raznih strani, da so odnosaiah med državami prijazni in da se goji na vseh straneh najsrčnejša želja, da bi se mir ohranil med evropskimi narodi. Niti za trenotek ne more se dvomiti, da so taka zagotovila resnična in želje iskrene, ali kaj pomagajo dobra volja in dobri naklepi, ko so pogosto dejanske razmere močnejše od človeške volje. Z ozirom na zunanjo politiko moramo reči, da je nebo jako temno in z gostimi oblaki prevlečeno, tako da je težko razsoditi, ali bo mogel kateri veter nebo razjasniti, ali pa začne iz oblakov bliskati in grometi, da se bo svet tresel. Znamenja so prav slaba. Mnogi menijo, da vojska preti na vzhodu s Rusijo in na zahodu s Francijo, da bota Rusija in Francija skupaj, Avstrija, Nemčija, Anglija in Italija zopet skupaj. Drugi mislijo, da Nemčija bi se ločila od Avstrije ter pustila, naj se

LISTEK.

Družba sv. Mohora na Goriškem I. 1886.

Nekaj let uže je „Soča“ poročala o gibanji te veiekoristne vseslovenske družbe na Goriškem. Ta poročila, kolikor smo pozvedeli, na sploh ugajajo našim bralcem in kolikor toliko koristijo tudi družbi sami, torej dobri stvari. Ako je tudi morebiti kedaj padla kakšna beseda, ki je tega ali onega nemilo dražila ali morebiti celo zapela, ne štej nam se v greh, kajti nikdar nismo nameravali z b a d a t i koga, temveč samo i s p o d b a d a t i, nikogar nismo hoteli grajati, ampak le vzbujati na delo. Pišoč se gledamo na osebo, ampak vedno le na dobro stvar. A v resnici je zadnja leta pravo veselje prebirati imenik Mohorjeve družbe in poročati o njenem napredku. In le o tem je govoriti. Število udov narašča od leta do leta, kakor raste in vzhaja s dobrim kvasom zamešeno testo.

Leta 1886. priralo je družbi v slovenskem delu goriške nadškofije zopet 209 udov, tako da jih šteje zdaj 4400. Lepo število! K temu prirastku so pripomogle vse slovenske dekanije, razen jedne jedine. Prirastek je pa po raznih dekanijah se vé da različen. Največ novih udov je pridobila dekanija ločniška, namreč 45, kar nas posebno veseli. Le takó naprej! Za njo je Št. Peterska s 40, potem Tolminska s 37, kanalska s 31, koboridska s 14, devjinska s 12, bolška s

9, goriška s 9, orkljanska s 8 in črniška s 5.

Nazadovala je jedina komenska, o kateri smo uže lani obžalovali, da jej je slana pobrala 40 udov, a letos jih je burja zopet popihala 12. Hm! hm! hm! Kam pridemo po tej poti?

Poglejmo si zdaj posamične dekanije malo bliže.

V DEKANIJH BOLŠKI se ni mnogo spremenilo. Najbolj opomogla si je letos Crez-Soča, pridobivši 7 novih družabnikov, tudi Soča in Trenta sta si pridružili vsaka po 3 nove ude, a Srpenica jih je izgubila 5, no zastran tega ostane še vedno na prvem mestu v dekaniji. Bolc sam je ostal pri starem številu.

DEKANIJA ORKLJANSKA polagoma napreduje, pa ne povsod jednako. Metropola, namreč Cerčno samo je letos izgubilo zopet 8 udov (lani 6), solčni Otalež pa 7. Ta upadek so poravnale Jageršče s 9, Bukovo s 5, Orehek s 3, Novake s 3, Šebrelje z 2 in Ravne s 1 novim udom.

ČRNIŠKA DEKANIJA, katero smo lani posebno pohvalili zastran velikanskega napredka, je letos opešala, brččas zaradi slabe vinske letine. Splošno število sicer kaže še celo majhno prirastek, ali Črniče same so izgubile 34 udov. Ta veliki odpadek se je pokrili s prirastki v Sv. Križi (14), v Kamnjah (13), v Sv. Tomaži (12), v Lokavci (4) in v Oseku (2).

V DEVINSKI DEKANIJH je nastopilo rakovo pot Malhinje, ki je od lanskih 26 Mohorjanov napravilo jih letos 18, tedaj baš polovico. Za njim se je zasuknila Kostanjevica, kjer je od lani pri-

dobljenih 18 udov izginito jih letos 10. Tudi v Devinu in v Doberdobi zmanjšalo se je število za 5 in 5, torej zopet 10. Povzdignili so se pa vikarijati Brestovica za 14, Opatjeselo za 11, Temnica za 8 in Brežina za 2 ude. Na novo so se pa prikazale Jamlje s 9 družabniki.

DEKANIJA GORIŠKA prvakuje še vedno, daši glavno mesto Gorica letos ni storila svoje dolžnosti, kajti šteje 51 glav manj od lani. Tega pa prav za prav niso zakrivali Slovenci goriškega mesta, temveč o. k. okrajni šolski svet, ki letos ni hotel vpisati knjižnic ljudskih šol, in s tem se je število zmanjšalo za 60. Šolski svet menda že ve, zakaj je to storil, a narodni stvari s tem ni koristil. Ostali kraji so pa pomagali, da je konečno število vender za 9 večje od lanskega, in sicer Grgar s 14, Trnovo s 12, Selkan s 11, Pevma s 10, Ravnica s 7, Gorenja Trebuša s 6, Št. Maver s 4 in Kronberg z 2 novakoma.

DEKANIJA KANALSKA se drži čvrsto in je letos spet lepo napredovala, pred vsemi Kanal za 11, Lom za 9, Gorenje Polje za 6, Deskle za 6 in Lokovec za 4. Popustila je pa Levpa za 3, Banjšice za 3 (lani pa za 11!), Mariji Celj za 3, če tudi so mu 3 Benedičani pritekli pomoč in Kal za 2 (lani pa 10!). Srednje si nekoliko opomoglo, namreč za 4, ali predlani števila ni še doseglo.

DEKANIJA KOBORIDSKA tudi letos stopila z naprednega pots, po katerem že hod let dosledno. Večje število je odpadlo samo du, namreč 5 od 13, zrastle je pa število v I v Sedln za 6, v Koboridu in na Livk

narodi med seboj sprejo in pokoljejo, kakor morejo. Tudi Angležem ni veliko upati; navadno potiskajo zaveznika naprej, dokler ne obliči v blatu, potem pokakajo na svoje ladje in odplujejo s krošnjami v drug kraj. Le v tem se vsi odin, da Italija bi ne delala nastoj, da bi hotela svoje plačilo, naj zmaga ali naj bo smagan oni, kateremu bi pomagala. V slučaju, da bi Italija pomagala Avstriji, pripisujejo joj politiki kot plačo južno Tirolsko (il Trentino), drugi vrhu tega še Istro, Trst in Goriško. Bres plače bi Italija ne ostala, a tolika plača bila bi po našem mnenju previsoka.

Zahodne države baje ne marajo še za vojake, ker niso pripravljene, vzhodna med našo bi jo, kakor se sdi, raje danes ko jutro, ker njeno notranje razmere je k temu silije. Kaj nam prinese pomlad, ne vemo; ali dobrega upanja nimamo; mogoče, da se še vse potlači in da Bog odvrne od ljudov naša kazna. Ali to je gotovo, da kadar se u-name vojaka, ki se uže dolgo pripravlja, pride strašno gorje des evropske narode in da naša država, ker v trdi med drugimi, bo veliko in modno trpela. Naj bi se ne uresničilo vse žalostne podoče, ki nam prihajajo pred oči ob letošnjem novem letu; ali smolčati jih ne moremo, ker žalibog niso brez podlage. Toliko večje bo naše veselje, ako bomo obravnavani sli, ki se vidno bliža. V takem položaji pač ne moremo se svojimi naročniki ob novem letu drugega leteti nego: Bog odvrni od nas to, kar se pripravlja, če tudi smo zaslužili, kajti prihodnje slo kaže se v taki velikosti, da nas omami, ko se le mislimo nanj. Kaj bo, ako pa v resnici pride? Vse kroge človeške družbe sadens tako hudo, kakor se nikoli prej, ker utnikani narodi niso nosili še nikoli takih vojskanih bremen, kakršna nosijo dandanes v mirnih časih. V slučaju vojake bi pa ne izhajali; obnemogli bi v svojih močeh in v svojem gospodarstvu.

Deželni zbor goriški.

Šesta seja je bila 22. decembra ob 10¹/₄ predpoludne. Navzoči so bili vsi poslanci razen dr. vit. Tonkija in dr. Rojca, ki sta bila zadržana. Prečita in poterdi se zapisnik prejšnje seje. Dež. glavvar nameni, da ste došli peticiji občin v Ogleji in na Gradeči gledé mesta iz Podgore v Stračice, ter meni, da ne pridete v razpravo, ker je bila dotična zadeva uže rešena v prejšnji seji. Zbornica preide k dnevnemu redu in dr. Nik. Tonki poroča o prošnjah učiteljskega društva Tolminskega in Sezanskega za premembo sedanje deželne šolske postave v raznih točkah iz razlogov, navedenih uže lani ob enaki priliki, preide zbor o teh prošnjah na dnevni red. Poslanec Ivančič poroča v imenu pravnega odseka o vladnem predlogu gledé premembe lovske postave ter nasvetuje, naj se sklepanje o tem odloži in naj se naloži dež. odboru, da stopi v dogovor z dež. odboroma tržaškim in istrskim gledé lovske postave in naj predloži v bodočem zasedanji dež. zbora načrt popolnoma nove postave zastran lova, ki naj bi bil kolikor mogoče enak za vse Primorje. Vladni zastopnik dvorni svetovalec baron Rechbach priporoča, naj bi se vladni nasvet uže danes sprejel, ker bi se s

tem ne oviralo, da bi se k letu vsa postava premenila. Dež. glavvar stavi na glasovanje odsekov predlog, ki se sprejme. Ivan Gasser poroča o računu za 1885 in o proračunu za 1887 gospinskega zaloge, ki se sprejme nepremenjen. Dohodki in stroški leta 1885 bili so enaki in so znašali 6.235 gld. 67 kr. Dohodki l. 1887 so preračunani s 6.126 gld. stroški pa s 6.305 gld. Primaanklej 179 gld. se pokrije z odbitkom 5% pri vsaki prebendi. Dr. Gregorčič poroča je o računu zemljiško-odveznega zaloge za l. 1885 in o proračunu tega zaloge in deželne gluhoemnice za l. 1887. Nasveti finančnega odseka sprejeti so se nepremenjeni; za prvi zalog plačevala se bo tudi leta 1887 naklada 9% na vse državne neposredne davke.

Dr. Abram poroča o nakladah nekaterih občin, ki presegajo postavno mero in ki potrebujejo najvišjega potrjenja. Odobri se načrt postave, ki dovoljuje višje naklade, za občine: Scodovacca, Viscone, Chiopris, Gradišče ob Soči, Joanniz, Ajba, Dornberg, Lokavec, Idersko, Dutovlje, Slivno, Pevma — Dr. Pajer poroča v imenu dež. odbora o novem statutu (pravilih) dež. gluhoemnice ter predlaga naj se sprejmejo, kakor so bile predložene. Dr. Gregorčič nasvetuje, naj se izvoli poseben odsek 7 udov, ki naj pretrese novi statut ter poroča o njem dež. zboru. Nasvet se sprejme. — Po predlogu istega poročevalca sklene zbornica: 1. v poslopje deželne gluhoemnice uzida se spominska plošča zaslužnemu ravnatelju ranjkemu Andreju Pavletiču; 2. potrdi se imenovanje č. g. Josipa Bajca ravnateljem dež. gluhoemnice; 3. uzame se z zadovoljnostjo na znanje poročilo deželne odbora o hvaljevrednem vedenji osebstva v zavodu med dolgo boleznijo umrlega ravnatelja; 4. dovoli se z ozirom na službovanje nagrada prvemu učitelju Frid. Lenardigu 300 gld., drugemu učitelju Ant. Rudežu 150 gld. — Francu Švari, nadučitelju v Podgori, dovoli se pokojnina v znašku 7 osemn plače od 1. januarja 1887 naprej.

V imenu peticijskega odseka poročal je dr. Venuti o vladnem pozivu, da bi dežela pomagala ustanoviti in vzdrževati obrtno šolo v Trstu, ter predlagal, naj zbornica prestopi o tej točki na dnevni red. Vladni komisar dvorni svetovalec baron Rechbach priporoča, naj bi zbornica določila donesek v smislu vladnega poziva. Poročevalec Venuti zagovarja svoj nasvet v daljšem govoru. Pri glasovanji sprejme se nasvet peticijskega odseka. — Po nasvetu poslanca Ivančiča v imenu peticijskega odseka dobijo podpore naslednji visokošolci: Anton Povšič, Franc Pavletič, Ludovik Gulin, Eduard Strausgitt, Peter Defranceschi, Rudolf Repič in Viljelm Dominko (pogojno) po 80 gld., in Matko Primožič 50 gld.; a naroči se dež. odboru, naj se do dobra prepriča, predno izplača te podpore, ali obiskujejo dotični dijaki, posebno pravniki, redno šole, na katerih so vpisani. — Poslanec dr. Venuti poroča o prošnjah italijanskih dijakov za podporo. Po 50 gld. dobota: Rihard Pistotnig in Evgen Klietsch; po 80 gld.: Cezar Marinig, Štefan Pahor, Josip Cechet, Rihard Schmutz, Napoleon Morpurgo, Hijeronim Lucchi, Alojzij Ratzmann, Oton Rubbia, Karol Jellen in Anton Vidoz, dalje: Anton Vidrig, Leon Candido in Valerijan Venier razen onega izmed teh, ki dobi Prokopov sti-

pendij. Karol Toso dobi podporo 100 gld., ako dokaže, da se je vpisal v katero slikarsko šolo ali akademijo. — O prošnjah Jos. Delnerija, Jos. Brumata, Marka Marege in Emilija Hovainskega prestopi deželni zbor na dnevni red. — Družbi sv. Vincenca v Gorici dovoli se za zavod «Vicentium» in za študentovsko kuhinjo vkup 200 gld. — Jožefi vdovi po ranjkem Jernej Radizzi, učitelji, dovoli se podpora 40 gld. — O prošnji učitelja Janka Lebana za podporo k izdavi literarnih svojih proizvodov prestopi se na dnevni red. — Dunajskemu študentovskemu podpornemu društvu «Asylverein» dovoli se podpora 50 gld. — Prošnja podpornega društva za bolne dijake na Dunaji se zavrne, ker šteje samo enega visokošolca iz naše dežele, med tem ko prej imenovano jih šteje 14. — Prošnja Andreja Benka in tovarnišev iz Branice, da bi se jim olajšalo plačevanje zastankov v zemljiško-odvezni zalog, odstopi se dež. odboru z naročilom, naj se jim polajšave dovolijo, ako plačajo v dveh mesecih vsaj četrti del glavnice. — Korminskemu cestnemu odboru dovoli se, da ostane v veljavi in da ne zapade podpora 1562 gld., ki se mu je dovčila že leta 1884 za cesto in most v Chioprisu. — Poslanec Mahorčič poroča o prošnjah vdove Schaup za odgojno podporo njenim otrokom ter društva avstrijskih živnozdravnikov in zadruge pomočnih železniških uradnikov za podporo. Po nasvetu peticijskega odseka, v katerega imenu je Mahorčič poročal, zavrnejo se te prošnje.

S tem je bil končan dnevni red in deželni glavvar sklene sejo ob 12¹/₄ uri. O sedmi seji, ki je bila 22. dec. o 5. uri popoldne, poročali smo v številki 52. preteklega leta.

Dopisi.

Iz Brd, 21. dec. — Dan sv. Tomaža je navadno najkrajši in vsled tega noč za njim najdaljša: zato ni čudno, če si je tema sv. Tomaža varhom izvolila. Tudi ni čudo, če se nova društva o Tomaževem (času) ustanavljajo, da tudi ona z dnevom rastejo in napredujejo. Zato z veseljem pozdravljamo novo bralno društvo v Kozani ter mu voščimo srečno rast in napredek. Od takih društev, ki unemajo in širijo narodno zavednost, nadeja se politično društvo „Slov. jez“ mnogo vpeha in podpore v bramb. narodnih pravic. Torej le naprej!

Dolgo že pričakujemo novega sodnika v Kormin in težko nam je to čakanje, ker ni pri sodnji nobenega, da bi znal slovensko oporoko našega prezgodaj umrlega Mihajlkota prepisati! Mnogo se je že govorilo o kandidatih za službo okrajnega sodnika v Korminu, a vse je zopet potihnilo. Mor-da pregleduje visoko c. k. ministerstvo peticije „Slov. jeza“, ki čakajo že davno na rešitev, ter morda pretresuje načrt, po katerem bi se prošnjam zadostilo. Bog daj!

Kakor sem čital v zadnji „Soči“, zagledal je nekdo „z desnega brega Soče“ še le zdaj povodenj bolnišničnih stroškov, ki delajo že toliko let županstvom strah in gorjé; posrečilo se mu je brati o tej zadevi dr. Rojca predlog v poročilih deželne odbora do županstev, a ni se mu posrečilo napisati kak pameten nasvet ali podati kak načrt, po katerem bi se dala ta škodljiva povodenj zaježiti, če tudi se je bil „namenil govoriti o tem predlogu“. — Kaj se je razpravljalo in zaključilo pri zadnjem zboru naše „Sloge“, ni mu znano. Videti je, da ni ud političnih društev, ampak le nekak „opazovalec od daleka“, in da mu je obzor „širok“. Nu, naši poslanci so začeli o tej zadevi že zdavno tuhtati in v zboru razpravljati; nadejajmo se, da jo srečno rešijo ter pokažejo, da so svoji nalogi kos. —

Kanal, 29. decembra. — „Kaj je urok, da je Kanal danes z zastavami okinčan, da topičji pokajo, da se občinski odbor zbira? raj ni danes nikak praxnik.“ Tako se je gotovo danes prašal tujec v Kanalu. Istina, praznik ni, a za občino kanalsko je pri vsem tem današnji dan dan veselja, dan časti, kajti odlikovan je z današnjim dnevom od Njegovega Veličanstva presvetlega cesarja kanalske občine vrl sin.

Kot sin priprostega Kanala, pa nadarjen z vsemi darovi, pospeš se je nekdanji Jožef Defacis do visoke stopinje in časti, — do predsednika višje deželne sodnije v Trstu. Za njegove obilne in raznovrstne zasluge, katere si je nabral kot sodnik, kot svetovalec, kot predsednik deželne višje sodnije v Dalmaciji in naposled višje deželne sodnije v Trstu, odlikoval ga je presvetli cesar z redom železne krone II. vrste. Povoda je torej dovolj, da se kanalska občina raduje nad svojim sinom, kajti odlikovan ni le on, ampak odlikovan je z njim tudi kraj, kjer je tekla njegova zibel. Občinski zastop brzojavil je odlikovancu svoje čestitanje in veselje, a jaz naj mu pa tukaj v imenu vsega prebivalstva javno čestitam: „Bog naj še dolgo ohrani gospoda dr. Jožefa Defacisa, predsednika višje deželne sodnije v Trstu, domovini v čast in korist, Kanalu v ponos!“

(Dalje v prilogi)

DEKANJA KOMENSKA, ki je uže lani nazadovala, storila je letos še jeden korak nazaj. Največ kriv je temu Komensam, kjer je zopet odpadlo 11 Mohorjencev, a ker se jih je že lani pogubilo 53, naraslo je to število v dveh letih na 64, kar je uže pomisleka vredno. Da bi samo slabe letine bile temu krive, težko je verjeti, ker nekateri sosedni vikarijati kažejo vendar lep prirastek. Takó na pr. Gorjansko 15, Rihenberg 12, Šmarije Gabrovica in Koblaglava po 4. Za Komnom povedel se je tudi Štjajak s 6, Dornberg s 4 (lani z 12), Gabrije in Pliskovica s 3 odpadniki. Z največjim šudom smo pa opazili, da je Stanijel popolnoma izginil iz družbinoga imenika. Ali se je udril v kakšno kraško brazno? Morebiti je pa izostal le po kaki pomoti.

DEKANJO LOČNIŠKO nam je letos pohvaliti zaradi napredka. In ta hvala nam gre prav od srca, ker ta dekanija nam je posebno na duši. Zakaj, ni nam treba še le pojasnjevati. Iaredno znamenit zdi se nam prirastek v Podgori (37), ki je dvojne in trojne važnosti. Živel gospod poverjenik! Pa tudi Vedrijan in Gradno sta se opomogla vsak za 9 udov, kar je zlasti pri zadnjem vse hvale vredno, ker šteje zdaj 29 udov. Takó se zida slov. „jea“! Nekoliko osepili samo pri Sv. Martinu, ki je izgubil letos ves lanaki prirastek (6), pa ne samo to, temveč teh 6 potegnilo je še dva druga ude za seboj. Drugod se ni mnogo premenilo, Št. Ferjan je vendar pridobil 4 nove ude. O slov. Merniku pa tudi letos ni sledu ne teru.

DEKANJA ŠT. PETERSKA je zopet med naprednimi, ker je dala družbi novih 40 prijateljev. Pri tem ima največjo zaslugo Vogersko s 15, potem Št. Peter in Vrtojba z 8, Mirno s 6, Sovodnje in Bilje s 4 in Renče s 3 no-

vaki. Majhen upadek kaže Prvačina (5) in Gradišče (3).

DEKANJA TOLMINSKA je tudi neomahljiva v napredku. Prav izgleden je Nemški Rut, ki je letos namabil še 13 novih društvenikov. Da prav ta kraj prvakuje na Tolminskem, veseli nas še posebno zaradi tega, ker so neki voluhi nemškega Schulvereina uže hodili okolo njega in poizvedovali, ali bi se ne dal še rešiti za Veliko Germanijo. Lepo napredujejo tudi Volče, Libušinje, Podmeleci in tudi Tolmin. Na Grahovem je pa letos posebno vseh 10, ki so lani na novo ozeleneli. Tudi na Mostu pri sv. Luceji jih je 5 padlo v vodo, ne vemo ali v Sočo ali v Idrijco. Vasi na Št. Vidski Gori in pod njo, razen Ponikev, pomičejo se tudi nazaj. Pa zakaj?

Tolminski okrajni šolski svet se ni povel za goriškim in je vpisal vse šole svojega okraja. In rekli bi, da je storil prav.

Ozrimo se še nekoliko na oni del Krass, ki spada pod tržaško škofijo. V dekaniji dolinski kažejo vse vasi, spadajoče k goriški p. kneženi grofiji, letos majhen odpadek, največji S. Škocijan, ki je od lanskih 14 udov zapravil jih 9. To je od sila. Takisto žalosten je uspeh tudi v tomajski dekaniji, ki šteje letos 11 udov manj od lani. Časi je voljal rek: Slovenščino varuje Kras, burja in Čič. A zdaj je nekoliko veljave izgubil, vsaj kar se tiče Krassa. Slabe vinake letine so temu nazadku pač nekoliko krive, a povsem opravičiti ga ne morejo. Da ne končamo s tem neveselim vtisom, poglejmo končno še tudi drez mejo k svojim bratom ostran Idrije v nadškofijo videmsko, kjer je družba začela se le v zadnjih letih zasajati korenike. Tudi tukaj se kaže napredek, če tudi ne posebno velik. Letos jej je pristopilo novih 19, tako da jih šteje 109. Bog daj, da bi se k letu podvojili.

Priloga k 1. številu „Soče“.

Iz Kozane, 26. decembra. — Že več časa želimo ustanoviti pri nas „bralno društvo“. Ljudstvo se je za-nj navdušilo in tako je prišel zdej čas, da smo to željo uresničili. Precej je pristopilo 50 članov, zares lepo število. Tu je kraj, kjer je društvu odprto polje v delovanju. Očnem pa se lahko dobi tu vsestranska podpora. Ni treba drugega nego stanovitosti, pa lahko s časom pokažemo nasledke in upliv, ki ga dobi društvo med ljudstvom. Da se branje, poučni govori, petje in primerne veselice za narodno probujo koristne in prepotrebne, da uplivajo tudi na zunanje in notranje življenje človekovo, tega nam pač ni treba poudarjati, ker je znano vsakemu pametnemu človeku. A če je kje kaj tacega na pravem mestu, gotovo je pri nas. Ganimo se torej in delujemo, ne radi časti, temveč za omiko in napredek našega ljudstva. Ako to dosežemo ali vsaj pospešimo, storili smo veliko. Daj Bog, da bi se mlado naše društvo razcvitalo ter doseglo svoj namen. Vi Kozanci pa bodite mu stalni, neomahljivi udje! Zjedinjeni oklenimo se naše zastave, potem lahko s ponosom poročamo, da je nam na srce ležal napredek in obnova našega naroda in čast naše občine. Bodimo vsi ne le poklicani, ampak tudi „izvoljeni“!

Potem ko je sl. deželna vlada potrdila društveno pravilo, izvolil se je v občnem zboru 19. t. m. odbor, ki se je tako sestavil: predsednik g. H. Volarič, učitelj; podpredsednik g. Ferd. Tomažič, vikarij; tajnik g. Janko Simčič, veleposesnik; blagajnik g. Jože pl. Reja, krčmar; v odboru so še gg. Anton pl. Reja, Anton Sirk in Lovre Debenjak. Društvo imelo bo sledeče časnike: Soča, Edinost, Jurija, Rogača, Slov. Narod, Mir, Slovana, Zvon, Vrtec in Kmet. list (celjaki?). Društvena soba je pri g. Jožetu pl. Reji. Tako smo za sedaj načrtali začetek društva. Upamo, da bomo mogli v kratkem poročati še druge vesele novice. Tedaj še enkrat: Z novim letom naj pride med nas novo življenje, nova doba društvenega delovanja. Na noge; združeni smo se! Član.

Od desnega brega Soče, 29. decembra. — (Čuden pa gotov pripomoček zoper žganje: itje.) Splošna pa žalibog tudi opravičena je tožba, da se žganje hitro širi kakor povodenj po svetu ter da ima prešlostost vsem znane posledke v nraynem, telesnem in gospodarskem oziru. Mnogo se je že poskusilo od raznih strani, da bi se jez postavil tej kugi. Duhovičina sviri žganjepivec na leci in v spovednici, priporočajo in ustanovljajo se družbe trespnosti, nakladajo se na žganje in na krčme visoke pristojbine, v nemškem državnemu zboru prišel je bil na vrsto celo vladin načrt postave o monopolu žganju (katero naj bi prodajala samo država, kakor pri nas sol ali tobak), ki pa ni bil sprejet. Toda v kljub vsem tem naporom se žganje še vedno v najlepšem cvetu in prinaša svoj grenki sad.

„Kakšno zdravilo se pa ti drzneš nasvetovati zoper to kužno bolezen?“ bo kdo, pomilovaje me, prašal, „ko se druge, modre glave zastonj mučijo s tem vprašanjem?“ No, kmalu ti povem. Ako bi jaz mogel postaviti dajati, bi dal eno, ki bi se tako glasila: „Noben krčmar, tudi če ima pravico žganje točiti, ne sme dovoliti, da bi kdo pod njegovo streho žganje pil, izvzemši domačo družino in popotnike. Krčmar, ki bi se po tej postavi ne ravnal, zapade ostri kazni.“ Ta nasvet zdel se bo morda komu smešen; naj le; vendar sem preverjen, da bi pomagal. Znano je namreč, da popivanje v žganjarjih je skoro edin vzrok pijančevanju. Tukaj se nahajajo vse tiste okoliščine, ki vabijo k nezmernosti, večkrat celo take ljudi, ki pridejo za potrebo v krčmo, n. pr. prigovarjanje že opitih tovarišev, vabljenje lakomnih krčmarjev in krčmaric, pogosto tudi medene besede prilizujoče se domače hčerke ali dekle. Vse to netilo nezmernosti bi odpadlo, ako bi ona postava obveljala, ker bi se bolezen v korenini zatrla, vsaj po večjem. Kdor potrebuje žganje, naj je le kupi v žganjariji, pa pije naj je potem doma. Doma le redko kdo čez mero „napeja“.

Ali ni torej ta moj nasvet vreden, da bi ga preudarili gospodje, ki imajo pravico o tem govoriti na veljavnem mestu? Čudim se le, da stari ličjak Bismark ni bil še prišel na to misel, ko je bil oni načrt postave predložil! Pa kar se ni, zna se biti; le škoda da ne bere „Soče“. Naj se mi ne ugovarja, da taka postava bi bila proti načelom prostosti sedanjega veka in da bi se državni dohodki zdamo zmanjšali. Kjer gre za občni blagor državljanov in za obrambo človeškega rodu, je dotična postava na pravem mestu, kakor so na pravem mestu razne, tudi ostre vladne naredbe v času kolere; gledé zmanjšanja dohodkov je pa gotovo, da po drugi strani bi država dobila obilno odškodnino v neomehkuženem naraščanju, ki bi jej mogel prikrbljevati óvrste fante za vojake!

Iz Cerklja, 18. decembra. — Prisiljen sem zagovarjati se še enkrat in sicer na zadnji dopis iz našega kraja. Ko sem prišel prvi dopis v „Soči“

(v „Edinost“ nisem pisal nikdar!), bil mi je namen, da bi pokazal svetu slabo stran svojega okraja, ki je podoben bolniku, z namenom, da bi mu pomagal. Huda bolezen, ki ga tare, je ta, da se ne zaveda dovolj svoje narodnosti. Kako pa se mora vesti bolnik, da ozdrave? Povedati mora svojo bolezen. Pač nespametno bi bil bolnik, ki bi pravil zdravniku, kako se počuti dobro v želodeci, da lahko prebavlja, da mu sapa ne primanjkuje itd., ki bi pa bolezen zamolčal. Tudi z nami je tako. Dokler imamo dovolj slabostij, molčimo o napredku in lepih slovesnostih! Odpravimo najprej svoje pomanjkljivosti, svojo bolezen!

Predno pa se začne bolnik zdraviti, odpraviti mora one reči, s katerimi ne more pričakovati zdravlja, ker je zavirajo. Zavira našega narodnega zdravlja pa so pogosto javni upravitelji. Kako bode kmet ljubil svoj jezik, ko vidi, da se prezira povsod in da ne more opraviti z njim niti najmanjših potreb v uradu. Treba je uradnike, ki ne umejo našega jezika in ki ne uradujejo v njem, namestiti s takimi, kateri to morejo. A sami ne moremo tega storiti. Treba torej iskati pomoči pri vladi. Ker pa sami ne moremo, imamo svoje zastopnike. Treba je torej svojo zastopnike opozoriti na žalosten položaj. In prav to sem želel jaz se svojim prvim dopisom.

Ko se je na to oglasil nekdo v „Edinosti“, odgovarjal sem, ker sem bil zapleten v stvar. G. nadučitelja bi ne bil niti omenil, da ne bi ga bil slikal g. dopisnik kot narodnjaka. To se mi je pa vendar pravedo zdelo! In kar sem pisal, je res! Gospod je postal mož, hvale vreden vzgojevalec mladine, narodnjak ni in pa ni! Ako pa ni navdušen za svoj narod in le prerad govori italijanski, menda ni še s tem rečeno, da dela italijansko propagando, česar bi mu menda ne pustili Corkljani; toliko zavedni so vže!

Da so v vasi Ravnah v minulem poletju malo-pridneži napadli ondašnjega g. duhovna, je preuramotno, da bi človek to natančno opisoval. Boga bi lahko hvalili, ako bi to ostalo skrito pred svetom.

O učiteljskih zadevah pisali bi lahko g. učitelji sami. Tudi imajo menda sredstva, da silijo stariše pošiljati otroke v šolo. Vsekako je res slabo snamenje, ako je krasna šola prazna. Starišem, ki zanemarljajo svoje dolžnosti, ni treba kasni pregledati!

Sedaj pa dovolj! O teh stvarih ne bom govoril več. Kdo ima v svojih dopisih prav, jaz ali g. nasprotnik, sodi naj častiti čitatelj! Zagovarjal se ne bodem več, napadajte me, kolikor hočete; saj napadov sem vajen v svojem kraju! Pisal sem vže mnogo! da bi povzdigoval svoj okraj, a ne bodem več. Pač pa bom še grajal vse slabosti, katere bom videl. Vsaj prevzame se ne nikdo v svojih napakah. Da ste mi zdravi! Borodinoslav.

Iz Rakovca, dne 25. decembra. — (Izv. dop.) Vem, draga Soča, da nisi še imela v svojih predelih dopisa iz našega kraja, če tudi ni popolnoma neznan, ker Rutarjeva Zgodovina Tolminskega ga omenja. V novejši dobi našel se je tudi v bližini neki Učojnjak, kateri nas omenja, samo da v drugem smislu. V številu 50. letošnje „Soče“ napadel nas je neki dopisnik s Ponikev pod imenom „Neprestrašen“, in sicer, kar se uže iz dopisa vidi, iz gole nevolje, ker so Ponikovec uže štiri volilne dobe propadli ter v občinskem odboru zgubili večino, tako da je ušel „občinski ptič“ na Pečine. Popred se nam odbrali dva odbornika, in še ta dva so imeli kakor na vrvi; zdej je to drugače; in to jim ni prav. Slova s Pečani, ali kakor dopisnik pravi bratovščina, jim je trn v peti! Ali, g. Neprestrašen, prašam Vas, kakšne krivice se Vam godé, odkar obstoji ta bratovščina? Ako bi se Vam godile, gotovo bi jih bile navedli v svojem dopisu.

Kar se tiče župana, ni res, da bi bili mi rekli: „Če mu še to vzamemo, bo prevelik revež“. To je popolnoma s trte zvito, ker smo si svesti, da tudi brez županskega posla bi bil dober posestnik med svojimi sovaščani. Kar se tiče zmoglosti za ta posel, ima jih toliko, da enakega na Ponikvah zastonj iščete o belem dnevu v Dijogenovo svetilnico. Kaj mislite, da je mož sposoben za župana, ako ima polne bote lističje modrosti? ali pa, ako s petaki pod pazduho vé par robotih povedati? Mislimo, da to ne zadostuje; in to priznava tudi večina Ponikovskih vaščanov. Vedite, da nam je ljubši pravičen in nepristranek župan na skrajni meji županije nego pristranek zvijačnik sredi vasi.

Vzemimo samo cestne zadeve. Pod prejšnjim županom naredili ste načrt s Ponikev v Bačo, kateremu vže zaradi naravne lege se ni moogli pridružiti; vsaka zdrava pamet prizna, da je bil načrt preprobat. Ker ste pa imeli večino v odboru in Vam ni bilo mar za mnoge občina-jev, bil je sklep storjen. Rakovčani in Pečani smo pa prejeli matike in hajd na Jazbo. Tedaj Vam je naklep izpodlelel, dobili ste kľofuto, in iz teg. „sovaščvo“.

Na to je prišel sedanji župan na čelo občini in tedaj smo sklenili ločiti se v cestnih zadevah in zidati svojo občinsko cesto, ki bi vezala Ponikve, Logariče skozi Rakovce proti Klavčam. To je tudi slav-

ni cestni odbor Tolminski spoznal kot potrebno ter nam dovoljuje leto za letom precejšnjo podporo, za katero izražamo občno zahvalo, priporočevaje se tudi za v prihodnje.

Ta cestna črta je nadpolovično dodelana. Popred si videl Ponikovec samo tvoriti z živino in s ljudmi; zdej jih pa vidiš vsak dan prevažati žito in moko, izvzemši zimski čas; in ko bo težko pričakovani prepotrebni izhod iz romantičnih Klavč odprt, bodo Ponikovec preskrbljeni s cesto in to zgolj s našim trudom. In kaj misliš, dragi čitatelj, da so nam šli naši sosede na roke pri tem zapovedi? O, nikakor ne! Temveč nasprotovali so nam na vse do voljene in nedovoljene načine, z ono besedo tako, kakor je možno le dvema sposobnejšema in omenjene občine.

Ne mislite pa, da župan podkupa, kajti ako bi imeli svoje prapričanje na prodaj, bli bi vže zdavnej župan tam, kjer ga g. Neprestrašen želi.

V hiši božji Vam delamo nadlego, edino vasi, vasi in božji! O tem bi se dalo mnogo govoriti, kar pa izpustimo, le vprašamo Vas: Kje ste delali nadlogo Vi, ko Vam je bil odvet dušni pastir? in ali ste zagotovljeni, da Vam ne bo več potreba? Ali nam ne delate gneče pri fari v Podmolci pri spovednici; in to še zdej, ko imate vse potrebe doma? Ali niste tudi nas potrebovali, ko ste prošnje ulagali na čast. knez. nadškofjski ordinarijat za sedanjega dušnega pastirja? Znano nam je vže božjih hiš, še bolj tesnih kot na Ponikvah, in vendar ne vidajo zunanjnikov, ter tudi k tako svanemu „ofru“ jih ne silijo, kakor prav na Ponikvah. Torej bi tudi mi svetovali, da kdor mora vže po oprasku na Ponikve, bode bolj varen v hiši Botegarjevi, ker v hiši božji ni gotov, da ne bi mu vrat pokasali; od zunaj spet ni varen pred kamni in svonika; morda je pa še skrit namen?

Hi koncu izražate željo, da bi se nas radi iznebili (se vé da na vse drug način). To želimo tudi mi v duhovski in cestni zadevi, ker tudi naravna lega nas loči. Ali bi ne bilo naj bolj pravo, da bi se ustanovila za Rakovce in Logariče posebna katastralna občina?

Rakovski volilo.

S Fonikev, dne 20. dec. — (Izv. dopis.) V številu 100. „Edinosti“ se je zopet oglasil dopisnik „Iz tolminskih hribov“ in zavrada moj dopis v 50. številu „Soče“, kakor da bi bile v njem same laži; bila je pa samo gola resnica, katero lahko dokažem, ako bi bilo potreba. Tudi sto priš lahko dobim, ako bi do tega prišlo. Na moje očitanje, da nema naš župan nič premoženja, odgovoril je dopisnik: „Je li potreba, da ima župan na Ponikvah tisočake, ko v občinski denarnici ni niti vinarja.“ Slab odgovor!

Ali zato, ker v občinski denarnici ni nič; smo tedaj biti župan vsak berač? In ali bi župan še šest let blagajnik? Tedaj je slab denarnik, ako nema nič v denarnici. In tudi le Ponikovska je arnica da je tako ubožna! Ako pa imate v Pečanskem toliko bogatijo, lahko jo porabi g. župan kot deler občinski predstojnik. Zakaj ne skrbi, da bi se kupil nov zvon? ker vsak z viter pleten koš bi imel boljše glas kakor tisti vaš skrojeni, ni vredni zvon, ki ga imate. To, to, g. župan!

Tudi pravi, da je moral enkrat imeti dva moža spremljevalca, da ga niso takaj pretopli. Jaz se ne spominjam, da bi mu bil kedaj kdo žugal, da ga pretepe. In tudi ga ni mogoče, ker kdor bi ga hotel čakati, ko se vrača na dom, moral bi naročiti, naj mu sajutrek prinesejo, ker župana navadno le dan žene domov. Spremljevalca zna biti je moral imeti, ako se mu je pot zgubljala, le za to.

Dal je pravi, da hočem jaz onega moža na Ponikvah v deveto nebo povzdigniti in njegove zasluge razglasiti. Prosim vas, dopisnik „Iz tolminskih hribov“, preberite še enkrat moj dopis v 50. številu „Soče“ in povejte mi, s katero besedo sem ga pohvalil. Meni ni ne za tega ne za onega; samo župana, ki je bil tako brezpameten, da je dovolil, da so drugi puhloglavci po časopisih začeli nas smatovati, samo njega hočem nekoliko splačati. Ali ni vedel, da le svoje napake s tem odkrije? Malo uma!

Konečno pravi dopisnik, da bodo še letelo puščice, katerih ima vé pola magazina. In jaz tudi rečem, da kolikor jih bo v me namerjenih, jih hočem vrniti poostrene in v strup namočene, če tudi ni prav, da se tako zabadamo, ker zapore ite si, da na ta način nikamor ne pridemo. Pa kdor je začel, naj tudi neha; če se mu pa tako ljubi, le naprej!

Prejšnji.

Trnovo, dne 16. decembra. — Iz naše občine čitali so se večkrat dopisi v vašem listu, ki so pripovedovali in kazali samo senčnato, temno stran našega življenja. Žalibog moram potrditi, da dopisi so bili resnični akos in skoz. Želim pa, naj bi dopisniki v prihodnje ne imeli več uzreka, le temo. lice naših razmer kazati. Njim v ingled in pomenu hočem

dance Trnovo hvaliti in pokazati goriškemu svetu naše svetlo lice.

V vsaki občini mora biti cerkev najimunitnejše poslojce; po njem se pozna vernost ljudstva. Cerkev na Trnovem je sicer rod ki se živi; popolnoma nova je in velika. Pred dvema letoma ni videl od znotraj samo štiri gole stene z velikim in enim stranskim altarcem. Sedaj se kaže napredek. Po prizadevanju nekaterih mož, — ali so bili starešine ali ne, to pustimo — mož, kateri so za božjo čast uneti, sklenilo je ljudstvo, ker je cerkev uboga in ne more v ta namen trošiti, hišo božjo popraviti od znotraj in zunanaj, da bi bila bolj spodobna in čedna.

Na pravo dalo je ljudstvo ves preostor ob velikem oltarju naslikati in poslikati. Prvzelo je tudi stroške tako, da jih nekoliko pokrje domača občina z davki, nekoliko pa ljudstvo s prostovoljnimi miloblinami in s prostovoljnimi работami, h katerim rabotam posameznih ljudi ni vesal noben sklep, ampak le splošni ljudski glas. In vendar je bilo delo v redu, kakor ura; tako splošno in iskro se je ljudstvo zanimalo za to stvar. Izročili so delo goriškemu umetniku Klementu Delcoriju, ki je v splošno pohvalo za samo tri stotake (po naših razmerah) vse slike in poslikanje prav lepo izvršil prav tisti dan, ko je predel pod solcem dvajset let.

To je tisti mladenič, ki je slikal lani in letos na Sveti Gori, prav počena in nepopadena je vrli umetnik, kateremu smo prav hvaležni. Priporočim pa, kdor da v cerkvi slike napraviti, naj jih napravi na pravo, t. j. na frido mavto. Za slikarja je to veseno, še lažje se barve prelivajo druga v drugo; samo slikeri stroški so vedji; pa to je malenkost in slika traja sto in več sto let. Tega jaz nisem videl in ne razumem; ali slikar pravi tako; anti on že ve. — Lani in letos popravili so tudi poškodovano zidovo od znotraj in zunanaj. Naredili so nov stranski altar a less ter popravili zašano prižnico. Orglje, ki so molčale čez eno leto, zdaj lepo pojejo in zboljšuje se cerkveno petje, katero radostni poslušamo. Upamo, da se ustanovi organetu primerna pisča iz občinških dohodkov. Saj se vemo nobenega nasprotnika zstran organjanja.

Vse to je naredilo ljudstvo lani in letos. Zaano je tudi, da so kmetje nasadili že na stotine cepljenih sadnih drevov lani in letos, ter kažejo tudi v tem oziru vesel napredek in reči se mora, da v nekaterih letih je trnovsko ljudstvo veliko napredovalo v mnogem obsiru. Če tudi ima med sabo še vedno vojske, vendar lahko spozna, ktere može je treba poslušati in kteri so, ki mu dobro svetujejo. Če bo to poslušala, bo še svetlejša njegova lice.

Iz Seče, 18. dec. 1886. — Ali bo kaj boljše, ali pojde le tako naprej? Sv. leto, ktero smo obhajali, bliža se koncu; sročem, kdor se ga je poslužil, ker doneslo mu je gotovo obilno duhovnih dobrot; neoreča pa, kdor se zanj ni zmenil in ga ni hotel obrniti v svojo korist. V svetem letu morali bi še posebno sveto živeti in prizadevati se, da svoje življenje za naprej tako vredimo, da bo Bogu dopadljivo, nam pa v zveličanje. Pri nas pa se je pokazala nekaj časa sem neka vrata mladih ljudi (otročajev) od 16. do 19. leta, ki mislijo, da je sv. leto za to, da prav rogovilijo in po žganjarijah zdravje in denar upravljajo še sedaj v sv. adventu, naj bo petek ali svetek. Čast odraslim mladeničem, ki se med te gloto ne mešajo; ali skrbeti bi morali za to, da bi jim ta ne upravljala poštenega fantovskega imena.

Stariši — županstvo — kje ste, da ne morete takih paglavcev krotiti? Koliko krat slišite od svojih duhovnov: Gorje vam zavoljo pogubljenih duš vaših otrok, ker zavoljo vaše bresakrbnosti in nemarnosti so nesročni; pa vam nič ne pomagajo ter pustite svoje, otroškim letom še ne odrasle sinove ponočevati in pijandovati. Vei vaši isgovori: Ga nisem več „auth“ (tma nisem več okom). — vam ne bodo pomagali. In ti, županstvo, kje si? ali se bojiš na dan, da bi vaše nataknilo tem mladeničem? Saj sem že rekel, da je treba tudi velikim otrokom, ki po noči kakor senca okoli lažijo in, ko se žigane pijače nasrkajo, kakor volkovi tulijo, varha, ki bi jim povedal, kdaj je čas iz žganjarije domu k počitku, krčmarjem pa, do kdaj se sme točiti in kdaj žganjarijo zapreti.

Nekdaj je politična oblast po svojih služabnikih ostro pazila na to, da se nito igrale prepovedane (hazard) igre, da je o določeni uri krčmar krčmo zapl, in bilo je takrat dobro. Sedaj izročem je ta pozel županstvom in je slabo tam, kjer je ali sam župan ali podžupan ali kjer so sploh občinski odborniki krčmarji, ki gledajo le na to, da se kak groš izmuzajo ne gledajo, kako in ob kterej uri. Pri nas sicer oče župan ni krčmar, pač pa je podžupan in še neki občinski svetovalec in zato je lahko misliti, zakaj se ne gleda na deseto uro in zakaj se prestopniki ne kaznujejo. Zdi se, da ima naše županstvo oči za to, da ne vidi, kjer neče videti, in uha, da ne sliši, kjer noče slišati, ker ako bi jih imelo za vid in sluh, moralo bi vendar kako drugače biti. Pa potrpite še male, morobiti pride kdo k spoznanju; ako ne, obrnemo se pa še kam drugam, da nam bo pomagano.

Tok se zmira; čez visoke davke, doklade, šibke, ki občino stiskajo, posebno čez bolniške stroške,

kteri se morajo celo ekspektivnim potom utirjevati, ali za popivanje in zapravljanje mora vedno še biti, in kadar ni več, reči se o občini. Koliko bolniških bremena bi se lahko županstvo obravovalo, da bi mladini na prvo gledalo in bi jej zabranilo ponočevanje, pijandovanje in zapravljanje. Mladina razvajena, žganju adana, pokvari se doma zdravje; ako gre po sveta v delo, zaslužek zapravi, ker se je že doma zapravljanja navadila, na ptujem še bolj, in kadar že tako pokvarjeno zdravje dozori za bolnišnico, plačaja občina stroške za malopridnežem, kterega doma nisi znala brzdati.

Kar je oče hišni dlužni, to mora biti oče župan občini. Hišni oče mora skrbeti za pobožno življenje, pošteno vedenje in blagostanje družine; tako mora tudi oče župan skrbeti za pošteno vedenje občinov in za občinski blagor — se pa samo za to, da šibke intija. Za pošteno vedenje in blagor občine bo pa skrbel tedaj, ako odločno stopi na nogo, kakor Avški župan, kterega je „Seča“ ne dolgo hvalila, ter zabranil ponočno rogoviljenje, pijandovanje, hazardne igre in s tem zapravljanja. Koliko grošev, kteri so morobiti stariši in ukradeni, bilo bi prihranjenih in bi se za potrebne reči obrnili, ako bi se ostro gledalo na mladino, da ne postane zapravljliva.

Na krčmarje naj se posebno ostro gleda in na vsak prestopek naj se naloži kazen — recimo 5 gl., in ta denar naj se obrne za uboge, ktere mora občina rediti ali za bolnišnične stroške. Poskusite in potle povejta, če bo kaj pomagalo. Skušajte ozdraviti rano, ki razjeda blagostanje občine in države. Ako nečete slišati, vam pa še ktero povem. Za zdaj z Bogom. Vesele praznike in srečno novo leto voščiti vam
N.

ki mu je mar blagor občine.

Politični razgled.

Prestolonaslednik presvitli nadvojvoda Rudolf in Njegova vzvišena soproga Štefanija prišla sta v Opatijo v Istri, kjer ostaneta 14 dni; tržaški namestnik baron Pretis peljal se je tje, da se jima je poklonil.

Vso pozornost obračajo na se v notranji politiki dogodki v češkem dež. zboru. Že zadnjič smo poročali, da je predlagal nemški poslanec Plener, naj bi se pričela razprava o znanih Pražekovih naredbah gledé jezikovne ravnopravnosti v uradih na Češkem. Ta predlog bil je celo nemškimi konservativcem neuziten, ker vsemu svetu je jasno, da liberalni češki Nemci hočejo le dražiti ter Čehom in vladi nagajati, ker nemajo večine v deželnem zboru. Zato je grof Harrach stavil predlog, naj se ide o Plenerjevem predlogu na dnevni red, kar je večina tudi sprejela. Na to so Nemci zbornico zapustili, češ ker se nočejo njihove pritožbe niti poslušati. Kaj se sedaj zgodi, ni jasno; nekateri pripovedujejo, da se Staročehi prizadevajo, da bi Nemce zopet spravili v zbornico; drugi mislijo, da se razpišejo nove volitve za te poslance, kar se pa za sedanje zasedanje ne more zgoditi. Nemci sami pričakujejo od tega koraka dosti vspeha proti ministru Taaffeju ter hočejo siliti tudi nemško manjšino v državnem zboru, naj izstopi. Češki deželni maršal kuez Lobkovic in namestnik baron Kraus prišla sta na Dunaj, da poročata grofu Taaffeju in najbrže tudi cesarju o teh dogodkih.

O notranjih zadevah nam je še poročati, da je dobilo ogersko ministerstvo moralno zaupnico pri razpravi finančnega proračuna. Finančni minister zahteval je nad pol milijona kredita za zgradbo sodnijske palače v Budimpeštu; a pri tem so ga celo mirni poslanci njegove stranke tako napadali, da bode moral odstopiti. Sicer pa je finančni položaj ogerski karmen, ob kateri se lahko izpodtakne vse Tiszavo ministerstvo.

O bolgaeski deputaciji poročali smo zadnjič, da je šla v Pariz; a temu ni tako. Tje je bila namenjena; a šla je obiskat kneza Battenberga ter prigovarjat ga, naj bi se vrnil v Bolgarijo. Na to je pa odpotovala v London, od kodar pričakuje pomoči za svoje naklepe. Toda tje ni prišla v ugodnem času, kajti ministerstvo Salisbury, ki je bilo Slovanom na jugu vedno sovražno iz dobičkarije in sebičnih namenov, pričelo se je majati. Minister Churchill, kateri je bil duše in največa podpora vladi, je izstopil iz ministerstva in s tem zgubi ministerstvo v zbor-

niči večino. Po angleški navadi mora pa potem ministerstvo odstopiti; nasledovalo bi mu Gladstonovo ministerstvo, ki je bilo Slovanom vedno prijazno.

Sploh pa je razviditi iz različnih poročil in časnikov, da so se razmere med vladami nekoliko predrugačile. S početka je bilo viditi, da bi šla v slučaj vojske, katero smatrajo nekateri kot neizogibno, Nemčija in Avstrija in mogoče tudi Angleška proti Franciji in Rusiji; sedaj pa se kaže, da ste se Rusija in Nemčija pobotali, dočim bi bila Nemčija Avstrijo pustila na cedilu. Ako bi se na Angleškem konservativno ministerstvo Salisburyjevo umaknilo Gladstonu, ostala bi Avstrija popolnoma osamljena; a nadejamo se, da Avstrija ne prične ne v tem ne v drugem slučaju vojne z Rusijo, Madjarom in Poljakom na ljubo, ker lahko bi bila za nas osodopolna. Bog čuvaj in vodi našo državo po pravem potu!

Domače in razne vesti.

Odlikovanje in imenovanja. Dr. Jožef Defacis, predsednik višje deželne sodnije v Trstu, odlikovan je od Nj. Vel. za svoje zasluge z redom železne krone II. vrste. — Konceptni praktikant pri deželni vladi v Celovci Gottlieb Princig, Goričan, imenovan je koncipist pri isti vladi. — C. k. pristav Franc Dukič je premeščen iz Podgrada v Gorico; mesto njega pride v Podgrad novi pristav Blaž Orlič. Pristav Jožef Cimoso je postal tajnik deželne sodnije v Trstu. Sodnijski pristavi so postali: Boštijan Ghira za Vodnjan, Martin Princ in dr. Henrik Krammer za Tolmin, Aleksander pl. Lindeman za Gorico, dr. A. Polakovics za Piran, Anton Zaccaria in dr. Jos. Colomais za Vodnjan, Matija Rutar za Ajdovščino in Henrik Frauss za Komen. Sedanji c. kr. pristav v Komnu Karol Covicig je premeščen v Trst k trgovinske sodniji.

Duhovske zadeve. — Goriški prvostolni prošt dobil je vled prošnje od sv. očeta dovoljenje, da sme nositi o slovesnih prilikah mitro (škofskovo kapo). Tako se je izpolnila želja onim našim someščanom, ki so podpisovali prošnjo do mil. g. knezoadškofa v tem oziru. Zdjaj bi pa mi želeli, da bi oni naši bratje, ki so delali po mestu velik hrup radi prošnje mitre, hodili tudi v cerkev, da bi videli, kaka je tišta reč, za katero so se potegovali, in da bi se udeležili svečanosti, pri katerih se rabi. — C. g. Ludovik Kumar, kaplan v Štjaku, imenovan je kot tak za Biljano; č. g. Franc Ceket ostane v Štjaku; za Kronberg se bo imenoval vikarij; pred. g. M. Koršič, župnik v Kojskem, premagal je popolnoma bolezen, ki ga je bila napadla. — V Volčah obhajal se je sv. misijon od 30. nov. do 8. dec. pr. l. z najboljšim vsehom; vodila sta ga č. o. F. Doljak in M. Tomazetič; obhajancev bilo je nad 1400; med njimi tudi taki, ki s prva so bili miselni ali celo nasprotni. Vsa fara je hvaležna oo. misijonarjema. — Tudi v Tolminu bilo je baje obnavljanje sv. misijona; a dobili nismo nikakega poročila.

Drobne novice. Iz „Olimpa“ pisal nam je rodoljuba duhovnik, da je odmeval polovico „ofra“ za otroški vrt in dekliško šolo. Slava! — Deželni odbor je razposlal tiskano poročilo o svojem delovanju od zadnjega zasedanja dež. zbora do 15. nov. pr. l. tudi v slov. jeziku. — Goriška čitalnica napredala je domačo zabavo s petjem in tombolo na Silvestrov večer in občini zbor za dan 6. jan. ob 7. uri zvečer, da se bo volil nov odbor. — Goriški „Eco“ prinasel je za Božič lep uvodni članek o spravi in miru med narodi, posebe še v naši deželi.

Odbor solkanske čitalnice uljudno vabi svoje društvenike k letnemu občnemu zboru, ki bode na praznik Sv. Treh kraljev 6. januarja po blagoslovu v društveni robi s sledečim dnevnim redom: 1. Nagovor predsednikov. 2. Poročilo tajnikovo. 3. Poročilo denarničarjevo. 4. Predlog odbora, naj bi se dražsetletnica čitalnične ustanovitve leta 1887 slovesno praznovalo. 5. Volitev predsednika in odbora. 6. Razni predlogi. Po občnem zboru bode v krčmi Alojzija Mozetiča domača zabava s petjem in govori. K domači zabavi vabljeni so tudi nedruštveniki.

Odbor.

Prvaška čitalnica napravi 9. januarja 1887 veselico s šaloigro, petjem in zabavo. Vabljeni so rodoljubi k obilni udeležbi. Program prihodnjič.

Ženo iz Ločnika, ki se je bila zgabila, spoznala je neka žena iz Podgore v sredo ob 4. urah popoldne, ko je šla mimo mlina v Ravni ali Grojni proti St. Ferjanu. Začue jo klicati, pa ona se nič ne zmeni in gre svojo pot. K sreči pride naproti mlinar, kateremu je bila iz „Seče“ znana, da se je žena

zgodila, in kateremu je njen mož, ki jo je v pone- deljek iskal, povedal, kako je oblečena. Brzo jo spo- zna. Na to jo primeta in spravita v mlin. Mlinar stoji k mostu k sosedu in ga poprosi, naj bi zapre- gel voz. Sosed to koj stori; mlinar in tista žena, ki jo je spoznala, je spravita na voz in jo spremita va- da in blagovoljno na njea dom. Njen mož pršel je samo eno uro pomej domov s Kanalskega, kjer jo je celih 8 dnij iskal. Ko mu naznanijo, da so mu ženo pripeljali domov, gre nezaupea gledat in zapazi po obliki in po jokajočem glasu, da je resnica. Raz- joče se veselja in koj zbeži k sosedu naznanit veselo novico. Kako je nesrečna žena zgubila um, se ne vé; a nadejati se je, da pride zopet k sebi.

Posdrav! Ker mi si mogoče vsacega posebej pozdravljati, se vam po ti javni poti vsem skupaj srčno zahvaljujem za skazano mi vdanost in ljubezen in vam vsem skupaj zakličem: „Z Bogom!“ Vpo- kojeni nadučitelj France Švara.

Is Trsta se nam piše: Božično drevo priva- bilo je v mesto tudi one naša brata, ki med letom so se potikali po svetu, boječi se azijske kolere kot sovražnika, ki človeku neumljeno vrat zavije. Prihajali so tudi prej včasih, kakor Noetov golobček, a obsesti niso imeli kje, ker je bil ves tržiški zrak okužen. Ko je pa burja razgnala in pometla vse škodljive tvarine, postalo je bivanje v mestu manj nevarno in zato se veselimo po srečni združitvi. — Mnogo so puali časniki o neki demonstraciji, ki bi se bila prigodila pri neki s-ji našega starešinstva na galeriji v smislu neodrešenec; a največji listi to za- nikajo, kajti vendar bi ne bilo lepo, ako bi mesto, ki je bilo vse leto precej mirno, koj po vrnitvi g- names'nika zopet pokazalo lice, ki ni njegovo. Gotovo je to, da podžupan Dimmer se je vsled jomenjenih dogodkov odpovedal svoji čisti.

Matične knjige za 1886. Kdor jih (v deka- niji goriški) ni še dobil, naj pošlje po-nje k poverje- niku Via Giardino, št. 12. II. nadstr. — Tisti stari društveniki, ki niso plačali za l. 1886., dobijo lahko še bukve, če plačajo zdaj.

Novo knjige „Popotnikov“ Koledar za sloven- ske učitelje za leto 1887, ki je bil v Soči že na- značen, izšel je v Mariboru in se dobiva po prej omenjeni ceni. Knjiga je lična in pripravna, obsega med drugim popoln šematizem šol in učiteljskega osebja po Slovenskem. Učiteljem in prijateljem šo- le je ta koledar prav dobro došel. Kdor ga kupi, se gotovo ne bo kesal — Pesmarico po številkah za režno mladino sestavil je Ant. Toerster v Lju- bljani ter izdal jo že v tretjem natisu. Vnoben šo- li bi ne smela manjkati knjižica, ki stane samo 15 kr. — „Duhovni Pastir“, katerega smo že večkrat omenjali in priporočali, izhajal bo tudi po novem letu, kakor doslej. Dušne pastirje opozarja- me zopet nanj. — Goriški duhovnik v pokoji izdal je v Trstu delce z naslovom: Album ossia Brevi cenni sopra il Natale, Epifania d' N. S. G. C. rac- colti „da Amadio Omobono“ Jezik je gladek in umljiv; vsebina se ujema s katoliško resnico; o- blika je taka, da uči in zabava; zato velja delce kot podučno in zabavno ter stane v goriških bu- kvarnah le 25 kr.

„Ljubljanski Zvon.“

Stoji za pol leta gid. 2.30; za četrt leta gid. 1.15.

Vojaska zlatanina.

Franz Kühmayer & Comp.
V Požunu. Pressburg.

Priporočajo svoje c. k. priv. bogate posrebr- neno in poslačeno blago z drata in potrebitine za uniforme, ki imajo 25-30 odstotkov zlatne rade, ki so bile odlikovane na dunajski sve. ovni razstavi z dvozna največjima odlikama in na razstavi v Buda- pestu z velikim častnim diplomom Edina tovarna v Avstro-Ogerske, ki izdeluje sama od začetka do konca. Ceniki brezplačno. Ponočena vojaska zlatani- na in srebrnina odkupuje se po najpokotnejši ceni ali pa se zamenjuje z novo.

„Missa ss. Cordis Jesu.“

katero je za možki zbor čveteroglasno postavil Janez Pogučnik, organist v Vipavi, in katera je od glasbe- nikov spoznana kot ena najboljših cerkvenih skladob slovenskih skladateljev, dobiva se pri skladatelji v Vipavi in v „Katoliški bukvarni“ v Ljubljani po 60 kr.

ČASTITIM CERKVENIM OSKRBNISTVOM!

Po natančni preskušnji novih orgelj, katero sta postavila **BRATA ZUPANA**, izdo- lovalca orgelj v Kamnigoreci pri Kropi na Gorenj skem za župnijsko cerkev v Naklem pri Kranji, izjavlja gospod Ant. Förster, vodja glabe v stolnici ljubljanski, svoje mnenje tako le:

Orglje z 2 manualoma (po 54 tipek) in s pe- dalom (27 tipek) izdelane so popolnoma po dotični pogodbi. Uže spodaj v cerkvi zagleda obiskovalec te lepe hiše božje prijazno lice orgelj, izdelano po vsem v slogu cerkvi primernem.

Pevajočih glasov je v orgljah 16, in sicer:

v I. manualu:	
1. Principal	8' (50 piščal s cina, 4 s cinka),
2. Bordon	16' (z lesa),
3. Gamba	8' (42 piščal s cina, 12 s cinka),
4. Gedekt	8' (z lesa),
5. Votla flauta	8' (18 piščal s cina, 36 z lesa),
6. Dólec	8' (42 piščal s cina, 12 s cinka),
7. Octáva	4' (44 piščal s cina, 10 s cinka),
8. Gamzov rog	4' (44 piščal s cina, 10 s cinka),
9. Mixtura čveterna	(216 piščal s cina);

v II. manualu:	
10. Violin principal	8' (42 piščal s cina, 12 s cinka),
11. Harmonična flauta (prepihalna)	8' (22 piščal s cina, 32 z lesa),
12. Neboški glas	8' (40 piščal s cina, 14 s cinka),
13. Dólec	4' (54 piščal s cina),
14. Subbass	16'
15. Violonbas	16' } z lesa.
16. Oktavbas	8' }

Skupaj obsegajo orglje 972 piščal in sicer:

614 s cina,

284 z lesa,

74 s cinka namesto z lesa, ka-

kor je navada pri orgljah (orgljarjih); da bi cink na- mestoval dražji cin protestujeta brata Zupana.

Razen imenovanih registrov imajo orglje še:

1. oktavno kuplo (sklep oktav) od srede klavijature (tipek) navzgor in navzdol,
2. sklep manualov,
3. sklep podala z manualom,
4. zbiralnik registrov za fortissimo (polne orglje),
5. " " za mezzoforte in
6. " " za piano (razvez prejšnjih obeh).

Notranja uprava orgelj ad sapnico na stožec in z mehoni vred je do najmanjšega dela z najboljšega materiala (gradiva ali tvarine) jako preklčno in so- lidno (pripravno in trdno) izdelana; igra se jako lah- ko, tudi pri „pleno“ ne pretežko.

Registri so v vseh legah enakomerno in vsak svojemu značaju primerno intonovani; nežni glasovi se glasejo v resnici tudi nežno in milo, močni pa zo- pet donijo glasno; zanimiv je razloček med posamez- nimi registri slšne barve; posebne lepote je n. pr. nebeški glas, harmonična flauta, gamzov rog itd.

Pri tej dispoziciji glasov (tako razpostavljenih glasovih) dá se izmisliti mnogo raznih kombinacij; in spreten organist more na teh novih orgljah razne skladbe karakteristično spremljati ter ljudstvo k po- božnosti spodbujati.

Kakor se razvidi iz dispozicije teh orgelj, hotela sta gospoda Zupana ustvariti praktično (pripravno) delo, v katerem kričeči registri vi-oke lege ne ote- gujejo prostora potrebnejšim registrom, ker je onih samo toliko, kolikor jih je neizogibno treba k polni igri. A komur se bodo zdelo orglje v visoki legi to- nov premalo ostre, naj ne uporablja „Bordona“ 16' pri polni igri, in visoki toni postanejo koj jasnejši.

Cena orgelj 2000 goldinarjev je slednjič raz- merno tako nizka, da je marljiva firma bratov Zupa- nov podala res „za malo denarja mnogo muzike“.

V sredi Baštelja.

ANTON POTATZKY

V GORICI.

Obilna in mnogovrstna zaloga
norimberških, galanterijskih, malih reči in igrač

na debelo in na drobno.

Meseca decembra božična razstava igrač in ga- lanterijskega blaga (lepotic). Velika izbira lepo- tičij, sveč in svečnikov za božično drevo.

Posebnost:

VRTNA SEMENA
najodličnejših plemen.

Za bodočo pomladansko setev priporočam svoja slavno znana deteljna in travna semena.

V sredi Baštelja.

Sladčice in likörje

bo prodajal

FR. JANY

od 2. januarja 1887 naprej
na Franca J. žefa cesti
(nasproti kavarni Teatro).

Velike posebnosti v žganih pijačah, pristnih in zagotovljenih koroških, štajerskih, tirolskih in planinskih.

Cerkvene sveče

prodaja s poroštvom za pristen nepomešan

vosek od bučel

tovarna za sveče z bučelnega voska

P. & R. Seemann

(Lastnik Pavel Seemann)

V LJUBLJANI.

Teodor Slabanja,

arhivar v GORICI, ulica Morelli št. 17,

se priporoča velečastiti du- hovščini za izdelovanje cer- kvenih potrebitnih namreč:

Monštranc, kustodij, kelihov, ciborijev, svetil- nic, svečnikov za altarje, tabernakelne in pred šta- cijone, križev za altarje in za bandera, relikvijarjev, monštrancio ali križev za svetinje, kanonskih tabel, kadilnic s kadilnim čol- ničom, raznih steklenic za

darilno vino, stopic, ročnikov in krožnikov s ko- vine, krstnih skled in žlic, kotličev za bla- goslovljeno vodo, kropilnikov, posodic za sv. olje in sv. popotnico, drzal za svečo, sklepov pri plujalih itd. itd. po najnižji ceni.

Tudi se pri njem stara cerkvena priprava v ognji pozlati, posrebrti, izčisti in popravi. Na blagovljna vprašanja bode radovoljno odgovarjal in pošlje vsako blago dobro shranjeno in poš- tine prosto.

Stare nerabljive reči, medenino (messing) in kotlovino jemljem v račun.

SAMO

v največji krojačnici in zalogi

GOTOVE OBLEKE
IGNACIJA STEINERJA

v Gorici

nahaja se vedno na poljubno izbiro izdelana obleka najnovejšega kroja za može in za otroke od 3 let naprej po najnižjih cenah.

Posebnosti

v modnih stvarih za gospode, n. pr. Menčikov, Ha- velak, Ulsterkost, nepremočljivi plašči za dek, kožuhovine, gete, gomaše, toliko za lov, kolikor za sprehod in dom.

Novosti

toliko za gospe, kolikor za mladenke in dekleta v veliki in različni množini, z uzorci iz prvih tovarov iz Pariza, z Dunaja in iz Berolina gledé Waterproof, Sacchetti, Dolman, plaščev, kožuhovin, nepremočljivih halj iz gome, jop vseh barv in v raznih oblikah, in vse to v posebni sobi, ločeni od štacune, kjer je vse preskrbljeno za primerjanje.

Osrednja zaloga

izvirnih jop prof. J. Jaeger-ja po tovarskih cenah in odej po istem sistemu.
Bogata zaloga toliko zunanjih kolikor domačih rob za šivanje po meri.

Za častito duhovščino

zimski plašči, površno suknje, talari, hlače, jopiči, domača obleka v veliki izbiri.

Razpis učiteljskih služeb.

V tem okraji se s tem razpisujejo službe učitelja-voditelja dvorazrednice v Podgori, učitelja-voditelja enorazrednice v Plaveh, v Kalu, v Višnjeviku, v Berjah in 3 mesta učitelje.

Dohodki vseh služeb so 3. plačilne vrste, poleg deželnih š. postav 10. marca in 4. marca 1879.

Prošnje s postavnimi spričevali sposobnosti, za zvanje prosilce tudi s spričevalom c. k. okrajnega zdravnika, je vložiti do 15. januarja 1887. sem le po predstavljenih oblastnjah.

C. K. OKR. ŠOL. SVET V GORICI
2. decembra 1886.

Na debelo. Na drobno.

Josip Miani & Co.

na Travniku št. 19 v Gorici.
Na debelo in na drobno.

Prporočajo svojo veliko zalogo vsakovrstnega stekla, navadnega in finega, kristalov, ogledal z okvirji in brez njih, raznovrstnih šip za okna, tudi barvanih, posod s porcelana, z ilovico in za kuhinjo za družine, gostilne, krčme, pivarne, sladkarno, kavarno; kakor tudi namizja in priprav za kavo, čaj za 2, 6 ali 12 os. b, občasno za ubrisalke od stekla, porcelana in an glasičkoga ila, palic in okvirjev pozlačenih v starim in novem slogu, svetilnic vsake vrste za petrolej, krošnikov, akled in ilie.

Velika zaloga črnil steklenic (botelj) za vino, pivo, likörje iz slavno znane tovarne v Siemenu; oblečenih steklenic (flaškanov) od 1 do 50 litrov. Sprejemajo vsakršno steklarsko delo tudi na doželi za poslopja in cerkve tudi v gotičkem slogu z barvanimi šipami, vezanimi s svincem.

Imajo zalogo najmenitnejših tovarov danajskih in sprejemajo katero koli naročilo po tovarniški ceni na posode in priprave za cerkveno rabo, bodisi s čistega srebra, kakor tudi s posebnene kovine, najfinije, n. pr. kelihov, o borijev, monštranc, svečnikov, svetilnic, križev, altarnih tabel, križevih potov.

Sprejemajo naročila gladle lestenecv (kljod) bodisi s kristala, kakor tudi z tude, vse po najnižjih cenah.

Na debelo. Na drobno.

Šudovite kapljice

sv. Antona Padovanskega

Te priprosto in naravno zdravilo je prava dobrodejna pomoč in ni treba mnogih besedi, da se dokaze njihova šudovita moč. Če se le rabijo nekoliko dni, olajšajo in prebujajo prav kmalu najtrdozvrstne želodčne bolezni. Prav izvrstno vstrožajo zoper hemorojde, proti boleznim na jetrih in na vratel, proti črevesnim boleznim in proti glistam, pri ženskih mesečnih nedežnostih, zoper beli tok, bojaz, zoper bitje srca ter čistijo pokvarjeno kri. Ose ne pregledajo samo omenjenih bolezni, ampak nas obvarujejo tudi pred vsako boleznijo.

Prodajajo se v vseh glavnih lekarnicah na svetu; z naroče in pošiljate po edino v lekarni Cristofoletti v Gorici, v Trstu v lekarni C. Zanetti in G. B. Rovis in v lekarni Alla Madonna v Korminu.

Ene steklenica stane 30 novcev.

Želodčne bolezni
hitro in gotovo ozdravi

jeruzalemski balzam

edino in nepresegljivo želodčno zdravilo.

Izbrati v raznih želodčnih boleznih zdravilo, katero bi v resnici odgovarjalo namenu, ni lahka stvar dandanes, ko se prodajajo vsakovrstna taka zdravila. Večji del ohih kapljic, izlčkov itd. itd., ki se oznanjajo in priporočajo občinstvu z visoko letičnimi vasedami, ni drugzega ko prevaro, pogosto še škodljivo.

Samo jeruzalemski balzam, uže davno znan po svoji priprosti sestavi in po oživljajoči svoji moči na želodčne žive, si je pridobil prednost pred vsami drugimi do zdaj znanimi pomočki, kar potrjuje njegova razprodaja, ki vedno raste.

Ta balzam, bogat krepčajoče moči kineskega rabarbara, korenike, ki je sploh znana po svojem prebavnem uspehu, daje gotovo sredstvo proti želodčnim slabostim, izvirajočim iz nerodnega prebavljanja. Zato se priporoča, ko jesti ne diši, proti neprijetni sapi, gujusa, riganju, zabasanju, hemoroidnim težavam; pomaga tudi proti zlatonici, glistam in boleznim v drobu.

Steklenica s podakom 30 kr.

Glavna zaloga v lekarni G. B. Pontoni v Gorici.
V TRSTU pri G. B. Rovis, v KORMINU pri A. Franzoni, v TOLMINU pri C. Palisca.

Naznanilo.

Najboljše naravno istrsko vino belo in črno prodaja se na debelo v Gorici. Oglasi se sprejemajo v Rabatišči (Via Rabatta) h. št. 13. II. nadstropje.

Gosp. Fragnerju v Pragi! — Uže blizu 6 let trpel sem na želodec, da nisem mogel ni jesti in spati. Po-vetoval sem se o tem s prav mnogimi zdravniki in užil preveliko zdravl pa brez uspeha. Po nasvetu tukajšnjega lekarja, gosp. Schula-e, poskusil sem dr. Rosa-e življenski balzam. Vzel sem 5 steklenic in bolečina je popolnoma zginila, mogel sem zopet spati in jesti. Ob enem priporočil sem ta življenski balzam prav mnogim, ki so bili mrlični, in zdravstveni uspeh bil je ta, da mrličia je zginila. Iz tega uzroka štejem si v dolžnost, da se Vam posebejno zahvalim za iznajdbo dr. Rosa-e življenskega balzama, ter želim, da bi vsi bolniki zatekli se k temu zdravilnemu in oživljajočemu pomočku. Z odličnim spoštovanjem.

Buzen (na Rumunskem), 28. novembra 1890.
Jakob Mendelsohn, profesor.

Nagla in gotova pomoč za želodčne bolezni in njih nastopke.

Ohranitev zdravja odvisna je le od ohranitve in pospeševanja dobrega prebavljanja, ker to je glavni pogoj zdravju ter telesnemu in dušnemu dobremu čutu. Najbolj potrjeno **DOMAČE ZDRAVILLO**, ki prebavljanje uredi, doseže primerno mežanje krvi in odpravi pokvarjeno nezdravo krvno delo, je uže več let splošno znani in priljubljeni

dr. ROSA-E življenski balzam.

Napravljen iz najboljših, zdravstveno najkrepkejših zdravilnih zelišč, potrjen je posebno kot gotova pomoč pri slabem prebavljanju, pri prsedanju, po kislem dišečem riganju, napanjanju, bluvanju, pri bolečinah v telesu in v želodec, želodčnem krči prenapolnenju želodca z jedmi, zasliženju, krvnem navalu, hemoroidah, ženskikh boleznih, boleznih v črevih, hipohondriji in melanholiji (vseled slabega prebavljanja); on oživlja prebavljanje, dela zdravo in čisto krv in bolno telo dobiva poperjšo moč in zdravje. Vseled te izvrstne moči postal je gotovo in potrjeno ljudsko domače zdravilo ter se je sploh razširil.

1 steklenica 50 kr., dvojna steklenica 1 gl.

Na tisoče pohvalnih pisem lahko vsak pregleda. Pošilja se na frankirana pisma proti povzetju zneska na vse strani.

Svarilo! Da se izognejo neljubim napakam, prosim vse p. n. gos. naročnike, naj zahtovajo, povsodi izrecno dr. Rosa-e življenski balzam iz lekarni B. Fragner-ja v Pragi, kajti opazil sem, da so naročniki na več krajih dobili neuspešno zmes, ako so zahtevali samo življenski balzam, in ne izrecno dr. Rosa-e življenskega balzama.

Pravi dr. Rosa-e življenski balzam

dobi se samo v glavni zalogi izdelovalca B. Fragner-ja, v lekarni „k črnomu orlu“ v Pragi, Ecker der Spornergasse Nr. 205-3. — V GORICI: G. Cristofoletti, G. B. Pontoni, R. Kürner, A. de Gironeoli lekarji. V OGLEJ: Dalmazo d'Elia. — V TRSTU: P. Prendini, G. Foraboschi, J. Serravalle; Ed. de Leitenburg, G. B. Manzoni, Karl Zanetti, Anf. Sattina lekarji. — V ZAGREBU: C. Arazim, lekar.

Vse lekarni in večje trgovine z materialnim blagom v Avstro-Ogerskaj imajo zalogo tega življenskega balzama.

TAM SE TUDI DOBI:

Pražko domače mazilo zoper bule, rane in vnetje vsake vrste.

Ako se ženam prva vnamejo, ali strdiže, pri bulah vsake vrste, pri turih, gnojnih tokih, pri črvu v prstu in pri nohtanj, pri izlezah, oteklinah, pri zmaščeni, pri morski [mrtvi] kosti zoper revmatične otekline in patiko, zoper krošično vnetje v kolienih, rokah, v ledji če si kdo nogo spahne, zoper kurja očesa in poine noge, pri razkopanih rokah, zoper lišaje, zoper otekline po pikah mrševov, zoper takoče rane, odprte noge, zoper raka in vneto lože ni boljšega zdravila, ko to mazilo.

Zaprte bule in otekline se hitro ozdravijo; kjer pa ven toče, potegne mazilo v kratkem vse gnečice na-se, in rano ozdravi. — To mazilo je zato tako dobro, ker hitro pomaga in ker se po njem rana prej ne zaceli, dokler ni vsa bolna gnojnica ven potegnena. Tudi zabrani rast divjega mesa in obvaruje pred snetom (črnim prisadom); tudi bolečine to hladilno mazilo poteši. — Odprte in tekoče rane se morajo z mlačno vodo umiti potem se le se mazilo na nje prelepi.

Škatljice se dobodo po 25 in 35 kr.

Balzam za uho.

Skušeno in po mnogih poskusih kot najzanesljivejšo sredstvo znano od strani naglušnost, po njem se dobi tudi popolno uže agubljen sluh. 1 sklenica 1 gl. a. v.

LEKARNA TRNKÓCZY,

zraven rotovža v Ljubljani
na velikem mestnem trgu,

prporoča tukaj popisana najboljša in sveža zdravila. Ni ga dneva, da bi ne prejeli pisemnih zahval o naših izbornu skušenih domačih zdravilih. Lekarne Trnkóczyjevih firm so: Na Dunaji dve in ena kemična tovarna v Gradci (na Štajarskem) ena pa v Ljubljani. P. n. občinstvo se prosi, ako mu je na tem ležeče, da spodaj navedena zdravila s prvo pošto dobi, da naslov tako-le napravi: **Lekarna Trnkóczy poleg rotovža v Ljubljani.**

Marijaceljske kapljice za želodec,

ki se ima na tisoče ljudi zahvaliti za zdravje, imajo izvrstni uspeh pri vseh boleznih v želodec in so neprekosljivo sredstvo zoper mankanje slasti pri jedi, slab želodec, urak, vetrove, koliko, zlatenico, bljuvanje, glavobol, krč v želodec, bitje srca, zabasanje, gliste, bolezni na vratnici, na jetrih in zoper zlato žilo. 1 steklenica velja 20 kr., 1 tucat 2 gl., 5 tucatov samo 8 gl.

MARIA-ZELLER
STROPFEN-
NUR ECHT
APOTHEKER TRNKÓCZY
LAIBACH 1 STUCK 20.

SVARILO! Opozarjamo, da se tiste istinite Marijaceljske kapljice dobivajo samo v lekarni Trnkóczy-ja zraven rotovža na velikem Mestnem trgu v Ljubljani.

Cvet zoper trganje (Gicht),

je odlično najboljšo zdravilo zoper protin ter revmatizem, trganje po udih, bolečino v križi tar žicah, otekline, otrpanje ude in kite itd. malo časa če se rabi, pa mine popolnoma trganje, kar dokazuje obilno zahval. Zahteva naj se samo „cvet zoper trganje po dr. Matiču“ z zraven stoječim znamenjem. 1 stekl. 50 kr., tucat 4 fl. 50 kr.

Če ni na steklenici zraven stoječega znamenja, ni pravi cvet in ga precej nazaj vrnilo. Schumacher.

Planinski zeliščni sirop kranjski,

za odrasle in otroke, je najboljši zoper kašelj, hripavost, vratobol, jetiko, prsne in pljučne bolečine; 1 stekl. 56 kr., 1 tucat 5 fl. Samo ta sirop za 56 kr. je pravi.

Kričistilne krogljice,

ne smeje bi se v nijednem gospodinjstvu pogrešati in so se vže tisočkrat slajno osvedočile pri zabasanju človeškega telesa, glavobola, otrpanjih udih, skazenem želodec, jetrih in obistnih boleznih, v škatljah à 21 kr.; jeden zavoj s 6 škatljami 1 gl. 5 kr. Razpošiljava se s pošto na manj jeden zavoj.

Zdravila za živino.

Štupa za živino.

Ta prav dobra štupa pomaga najbolje pri vseh boleznih krav, konj in prašičev.

Konje varuje ta štupa trganja po črevih, bezgavk, vseh nalezljivih kužnih boleznih, kašlja, pljučnih in vratnih boleznih ter odpravlja vse gliste, tudi vzdržuje konje debele, okrogle in iskrene. Krave dobé mnogo dobrega mleka.

Zametek z rabilnim navodom vred velja le 50 kr., 5 zametkov z rabilnim navodom samo 2 gl.

Cvet za konje.

Najboljše mazilo za konje, pomaga pri pretégu žil, otekanju kolen, kopitnih boleznih, otrpanju v boku, v križi itd. pri otekanju nog, mehurjih na nogah, izvijenju, otisčanju od sedla in oprave, pri snišci itd. s kratka pri vseh vnanjih boleznih in hibah. Steklenica z rabilnim navodom vred stane le 1 gl., 5 stekl.

z rabil. navodom vred samo 4 gl.

Vsa ta našeta zdravila se samo prava dobijo v lekarni Trnkóczy-ja v Ljubljani zraven rotovža in se vsak dan s pošto razpošiljajo.